Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-688
(mr. E.L.A. van Emden, voorzitter en mr. A.C. de Bie, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 3 mei 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Aegon Bank N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, verder te noemen: 'de Bank'
Datum uitspraak	: 13 septmber 2019
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Klacht niet behandelbaar: Collectief klagen gaat niet samen met klagen bij Kifid.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van de Bank;
- de repliek van Consument.

De Commissie stelt vast dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar Reglement.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Rond 2000 heeft Consument met de Bank via een tussenpersoon een (Sprintplan) effectenleaseovereenkomst afgesloten ('de overeenkomst').

2.2 Consument heeft bij brief van 21 januari 2005 de Bank bericht dat hij zich bij Vereniging Consument en Geldzaken ('VCG') heeft aangesloten.

2.3 VCG heeft in ieder geval vanaf het moment dat Consument zich bij haar heeft aangesloten bij de burgerlijke rechter geprocedeerd over de door haar leden afgesloten (SprintPlan) effectenleaseovereenkomsten.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert dat de Bank wordt veroordeeld tot betaling van alle schade die hij heeft geleden als gevolg van het afsluiten van de overeenkomst.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt op de schending van de bijzondere zorgplicht van de Bank. Consument voert hiertoe, kort samengevat, het volgende aan. De overeenkomst is tot stand gekomen met tussenkomst van een tussenpersoon, die Consument advies heeft gegeven, zonder dat deze daarvoor de juiste vergunning had, terwijl de Bank hiervan op de hoogte was of kon zijn. Consument verwijst naar de arresten van de Hoge Raad van 2 september 2016 (ECLI:NL:HR:2016:2012 en ECLI:HR:2016:2015) en vordert dat alle schade die hij heeft geleden als gevolg van het afsluiten van de overeenkomst door de Bank wordt vergoed.

Over de behandelbaarheid merkt Consument op dat in zijn zaak nog geen uitspraak door de rechter is gedaan als in artikel 2.1 onder b van het reglement, omdat de procedures die VCG heeft gevoerd enkel hebben geleid tot een verklaring voor recht en niet tot een individuele uitspraak jegens Consument. Verder zou een beslissing om de klacht niet te behandelen, omdat er al een uitspraak van een rechter ligt, een verboden procedure-voorschrift van Kifid zijn.

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 Alvorens de Commissie tot een inhoudelijke beoordeling van het geschil kan komen, dient zij zich eerst te buigen over de behandelbaarheid van de klacht.

4.2 De Commissie overweegt dat zij gebonden is aan hetgeen is opgenomen in het reglement Geschillencommissie financiële dienstverlening (Kifid) Bemiddeling en (bindend) advies dat geldt per 1 april 2017 (hierna: ‘reglement’).

In artikel 2.1 sub b van dat reglement staat dat de Geschillencommissie een bij haar ingediende klacht niet behandelt, wanneer:

'de Klacht tot een beslissing heeft geleid van een rechter, een arbiter, een bindend adviseur of door een geschilleninstantie die met Kifid vergelijkbaar is'

4.3 Consument heeft zich als lid heeft aangesloten bij VCG. VCG wordt aangemerkt als een organisatie die collectieve rechtszaken heeft gevoerd, en die rechtszaken hadden betrekking op de overeenkomsten die in de aan de Commissie voorgelegde klacht worden genoemd. VCG heeft meerdere procedures heeft gevoerd tegen de Bank die hebben geleid tot beslissingen van een rechtbank, een gerechtshof en van de Hoge Raad.

4.4 De rechtbank Amsterdam heeft bij vonnis van 4 januari 2006 (ECLI:NL:RBUTR:2006:AU8964) voor recht verklaard dat Aegon onrechtmatig heeft gehandeld door het niet doen van onderzoek naar de bekendheid van deelnemers, die in de periode van 1 januari 1997 tot en met 1 juli 2002 (SprintPlan) effectenlease-overeenkomsten hebben gesloten met de Bank, met de risico's van de (SprintPlan) effectenleaseovereenkomsten. Het hof Amsterdam heeft in het eindarrest van 7 april 2015 geconcludeerd dat de grieven falen (ECLI:NL:GHAMS:2015:1229). Het heeft de toegewezen verklaring voor recht op verzoek van de Bank geherformuleerd, zodat het dictum gelijk is aan dat in de zaak van de stichting Gedupeerden Spaarconstructie tegen de Bank (rechtbank Utrecht 22 december 2004, ECLI:NL:RBUTR:2004:AR7916) teneinde te voorkomen dat tussen deelnemers aan de (SprintPlan) effectenleaseovereenkomsten rechtsonzekerheid ontstaat door tegenstrijdige uitspraken in twee identieke collectieve acties. De Hoge Raad heeft bij arrest van 29 januari 2015 het beroep in cassatie van VCG niet-ontvankelijk verklaard (ECLI:NL:HR:2016:157) en op 16 oktober 2018 heeft het hof Amsterdam de vordering tot herroeping van de beslissingen van het hof in de (Sprintplan) effectenleasezaken afgewezen (ECLI:NL:GHAMS:2018:3776).

4.5 De Commissie is van oordeel dat wanneer in een collectieve procedure een inhoudelijke beslissing is gegeven door de rechtbank en een daarbij betrokken consument daarna een klacht indient bij Kifid, het bepaalde in artikel 2.1 onder b van het reglement geldt. Er is immers een beslissing van een rechter, die ook betrekking heeft op de individuele klacht van de Consument. Het is dus niet van belang of de consument rechtstreeks als eiser is opgetreden of zich heeft aangesloten bij een collectieve actie als bedoeld in artikel 3:305a BW. Evenmin is van belang of tegen de uitspraak een rechtsmiddel is, of nog kan worden, ingesteld.

Een uitspraak als zojuist genoemd, staat aan behandeling van de klacht door de Commissie in de weg, tenzij de Consument aannemelijk maakt dat hij zich definitief en onvoorwaardelijk uit de elders gevoerde procedure had teruggetrokken, en daarin geen partij of belanghebbende meer was, op het moment waarop de uitspraak werd gedaan. Zie ook uitspraak 2019-473.

4.6 Het vorengaande leidt de Commissie tot de conclusie dat de klacht van Consument niet behandelbaar is. Consument is aangesloten bij VCG, die procedures heeft gevoerd. Deze procedures hebben geleid tot meerdere beslissingen van een rechter (rechtbank, gerechtshof en Hoge Raad). De klacht van Consument valt daarmee, zo heeft de Commissie in punt 4.4 bepaald, onder de reikwijdte van artikel 2.1 onder b van het reglement.

4.7 Een beroep op oudere uitspraken van de Commissie, waarin anders is besloten slaagt derhalve niet. Alle overige door Consument aangedragen argumenten leiden niet tot een ander oordeel.

5. Beslissing

De Commissie stelt vast dat Kifid de klacht niet kan behandelen.

Deze beslissing is genomen in een verkorte procedure als bedoeld in artikel 32 van het Reglement. De uitspraak heeft daarom de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.